

Klasa 7 b. Historia świata i Polski od 1864 do 1939 roku.

Proszę o przesłanie zrealizowanych zadań na adres e-mail: agnieszka.321@wp.pl lub zdjęcia na telefon – 511 842 420 **do dnia 8 kwietnia 2020 r.** Proszę o wpisywanie na przesyłanych pracach imienia i nazwiska, klasy oraz numeru części.

Część III. Sytuacja społeczno - gospodarcza na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX wieku.

Przypomnienie wiadomości.

Zapisz do zeszytu

- Wyjaśnij termin kultura masowa.
- Jakie zmiany nastąpiły w życiu codziennym społeczeństw?

1. Przemiany gospodarcze.

Fabryki z maszynami, tysiącami zatrudnionych robotników, zastąpiły manufaktury. Towar dzięki rozwojowi kolejnictwa, żeglugi morskiej, przemysłu motoryzacyjnego, trafiał w każde miejsce na świecie. Robotnicy w początkowym okresie przemian gospodarczych nie posiadali praw. Mogli być zwolnieni w każdej chwili, bez podania przyczyny. Nie mogli strajkować, nie mieli urlopów, opieki zdrowotnej, mało zarabiali. Wszystko zaczęło się zmieniać stopniowo na przełomie XIX i XX wieku.

2. Przemiany społeczne.

W zaborze pruskim walczono z germanizacją, w zaborze rosyjskim z rusyfikacją. W austriackim Polacy mieli swoje prawa, polskie szkoły, uniwersytety, język polski w urzędach i w szkolnictwie, teatry, muzea, biblioteki. Brak przemysłu i fakt, że chłopci nie posiadali ziemi, były powodem bezrobocia i ubóstwa. Przyczyniło się to do emigracji zarobkowej do Ameryki Północnej i Południowej.

Ćwiczenie.

Zapisz odpowiedź na polecenia w zeszycie.

1. Podaj przyczyny upadku manufaktur.
2. Jakie prawa posiadali Polacy w zaborze austriackim?
3. Dlaczego Polacy z Galicji emigrowali w celach zarobkowych?

Słowniczek:

Galicja – nazwa ziem pod zaborem austriackim.

Część IV. Polskie partie polityczne na przełomie XIX i XX wieku.

Przypomnienie wiadomości.

Zapisz do zeszytu.

- Wyjaśnij termin Galicja.
- Jakie było położenie robotników pracujących w fabrykach na przełomie XIX i XX wieku?

1. Polskie partie polityczne na przełomie XIX i XX wieku.
  - a. Polskie Stronnictwo Ludowe – przywódca Wincenty Witos. Program: walka o niepodległość Polski, ziemię i prawa dla chłopów.
  - b. Narodowa Demokracja – kierował nią Roman Dmowski. Program: dążyli do niepodległości Polski, zwalczali Niemców, uznając ich za wroga numer jeden.
  - c. Polska Partia Socjalistyczna – na jej czele stanął Józef Piłsudski. Program: walka zbrojna o niepodległość Polski.

2. Rewolucja 1905-1907.

Rewolucja to walka zbrojna o niepodległość, o prawa dla obywateli, przejęcie władzy. Rewolucja w 1905 roku w Cesarstwie Rosyjskim zakończyła się połowicznym sukcesem. Rosjanie zaczęli wprowadzać program reform, który umożliwiłby im postęp gospodarczy, społeczny. Powołano Dumę (rosyjski sejm), która wraz z carem miała doprowadzić do zmian w Rosji.

Na ziemiach polskich rewolucja 1905 roku rozwinęła się w dwóch kierunkach:

- pierwszy – walka o prawa dla robotników;
- drugi – zamachy terrorystyczne, których celem było wymuszenie na Rosjanach niepodległości.

Prawa dla robotników zaczęły się stopniowo zmieniać ku lepszemu. Walczący o niepodległość byli: łapani, karani, zsyłani w głąb Rosji. Uciekali za granicę.

Władze rosyjskie wyraziły zgodę na wykładowy język polski w szkołach prywatnych i możliwość wyboru polskich przedstawicieli do Dumy.

Ćwiczenie.

Zapisz odpowiedź na polecenia w zeszycie.

1. Wymień programy polskich partii politycznych.
2. Jakie zmiany zaszły w Rosji i w zaborze rosyjskim po rewolucji 1905 roku?